

Voor een duurzame beheersing van allerlei plagen en met oog op het veranderende middelenpakket, is het steeds meer van belang om de natuurlijke plaagbeheersing op een perceel te stimuleren. Dit is onder andere mogelijk door schuil- en nestelgelegenheid voor natuurlijke vijanden te bieden in de omgeving van het perceel. In diverse tuinprogramma's wordt regelmatig aandacht besteed aan een zogeheten 'insectenhotel'. Kan een dergelijk bouwwerk de plaagonderdrukking op een perceel bevorderen?

Auteur: Chiel van der Voort

Hotel met balkon op 't zuiden!

Een groot aantal kwekers heeft de afgelopen jaren in de nabijheid van het perceel insectenhôtels geplaatst

Insectenhôtels bestaan er in allerlei vormen, maten en samenstellingen. De constructie bevat verschillende natuurlijke materialen, zodat aan meerdere soorten insecten onderdak geboden wordt. Bij de samenstelling van een insectenhotel is het belangrijk om te kijken welke insecten nuttig zijn als natuurlijke vijand van voorkomende plaaginsecten in de teelt en welke voorkeur deze predatoren hebben met betrekking tot hun nestel- en/of schuilplaats.

Bij een aantal kwekers zijn in 2013 – 2014 in de nabijheid van het perceel insectenhôtels geplaatst. Deze zijn vervaardigd uit blokken hout, kalksteen, leem, riet en gedroogde bladeren. Het leem is erin verwerkt zodat metselbijen dit kunnen gebruiken bij het beschermen van hun eieren, door deze af te sluiten met een 'metsellaagje'. In de blokken hout en in het gesteente zijn gaten geboord van uiteenlopende grootte. Niet

elk insect is even groot; daarom is het belangrijk veel variatie aan schuilgelegenheid te bieden. Plaats een insectenhotel met de openingen naar het zuiden gericht. Hier komt 's morgens de zon op, waardoor de insecten zich al vroeg op de dag kunnen opwarmen en actief kunnen worden.

Vanaf september 2013 is periodiek waargenomen welke insecten gebruikmaken van het insectenhotel. Op één locatie is de combinatie van een bloemenmengsel met een dergelijk hotel onderzocht.

In de praktijk blijken verschillende nuttige insecten gebruik te maken van de geplaatste schuil- en nestelgelegenheden. Tijdens de eerste wintermaanden werden nog geen insecten waargenomen; waarschijnlijk maakten zij al gebruik van andere schuilgelegenheden in de omgeving. De eerste activiteit werd waargenomen toen de

temperatuur begon te stijgen, vanaf maart-april. In de daaropvolgende zomermaanden was er volop activiteit.

Vooraf sluiplwespen en solitaire bijen (metselbijen) zijn duidelijk aanwezig. Bij sluiplwespen leggen de vrouwtjes eitjes in hun gastheer, bijvoorbeeld bladluizen. De larve vreet zich vervolgens van binnenuit een weg naar buiten, waardoor de luis gemummificeerd wordt. Solitaire bijen dragen weinig bij aan de natuurlijke bestrijding van plagen, maar hebben wel grote invloed op de bestuiving van diverse gewassen. Daarnaast heeft de bescherming van bijen ook nog een belangrijk maatschappelijk aspect. Naast bovengenoemde insecten is ook nog een aantal andere insecten in kleinere aantallen waargenomen. Spinnen maken graag gebruik van de schuilgelegenheid door zich in de houtblokken te verstoppen. Zij hebben dezelfde voorkeur wat betreft schuilplaats

als solitaire bijen. Spinnen kunnen in zeer grote dichtheden voorkomen en vangen relatief veel plaaginsecten, bijvoorbeeld bladluizen. Voor webbouwende spinnen is vegetatie van groot belang, omdat hierin het web wordt gebouwd. Jagende spinnen hebben meer baat bij een strooisellaag of kleine landschapselementen. Kortschildkevers bevonden zich vooral tussen het riet en gesteente. Zij voeden zich met name met schadelijke insecten zoals bladwespen en wantsen.

Niet elk insect is even groot; daarom is het belangrijk veel variatie aan schuilgelegenheid te bieden

Om te kijken naar het gebruik van een insectenhotel in combinatie met een bloemenstrook, is op een perceel een bloemrijk mengsel gezaaid in de directe nabijheid van het insectenhotel. Om de natuurlijke vijanden te voorzien van een gevarieerd voedselpakket dat gedurende het gehele seizoen beschikbaar is, is het van belang dat het bloemenmengsel uit veel verschillende (bloeiende) gewassen bestaat.

Ook in dit geval wordt het insectenhotel tot dusver vooral bezocht door solitaire bijen en sluipwespen. Dit terwijl zich in de bloemenrand een grotere variatie aan natuurlijke vijanden voordoet. Naast solitaire bijen en sluipwespen worden hier ook gaasvliegen, zweefvliegen en lieveheersbeestjes waargenomen. Waarschijnlijk gaat de voorkeur van deze insecten dus uit naar een schuilplaats waarbij het voedsel direct beschikbaar is. In het insectenhotel is dit niet het geval; de insecten zullen hier hun schuilplaats moeten verlaten om aan voedsel te komen. Ook de komende wintermaanden zal bekeken worden welke insecten zich in het hotel bevinden. Wellicht wordt het bouwwerk door veel insecten vooral gebruikt ter overwintering in plaats van als schuilgelegenheid tijdens de zomerperiode.

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/artikel.asp?id=23-4920